

Έγγραφο συνόδου

**B9-0040/2019 }
B9-0041/2019 }
B9-0042/2019 }
B9-0043/2019 }
B9-0044/2019 }
B9-0047/2019 } RC1**

17.9.2019

ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 4 του Κανονισμού

που αντικαθιστά τις ακόλουθες προτάσεις ψηφίσματος:

B9-0040/2019 (PPE)
B9-0041/2019 (Verts/ALE)
B9-0042/2019 (GUE/NGL)
B9-0043/2019 (ECR)
B9-0044/2019 (S&D)
B9-0047/2019 (Renew)

σχετικά με τη δυνατότητα κατοχύρωσης φυτών και κατ' ουσία βιολογικών διεργασιών με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (2019/2800(RSP))

Annie Schreijer-Pierik, Herbert Dorfmann

εξ ονόματος της Ομάδας PPE

Paolo De Castro

εξ ονόματος της Ομάδας S&D

Jan Huitema

εξ ονόματος της Ομάδας Renew

Martin Häusling

εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

Anthea McIntyre, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová, Nicola

Procaccini, Mazaly Aguilar

RC\1189020EL.docx

PE637.808v01-00 }
PE637.809v01-00 }
PE637.810v01-00 }
PE637.811v01-00 }
PE637.812v01-00 }
PE637.815v01-00 } RC1

εξ ονόματος της Ομάδας ECR
**Martin Buschmann, Luke Ming Flanagan, Στέλιος Κούλογλου, Πέτρος
Κόκκαλης, Marisa Matias, Manuel Bompard**
εξ ονόματος της Ομάδας GUE/NGL
Dino Giarrusso, Daniela Rondinelli

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη δυνατότητα κατοχύρωσης φυτών και κατ' ουσία βιολογικών διεργασιών με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (2019/2800(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 10ης Μαΐου 2012, σχετικά με την κατοχύρωση των κατ' ουσία βιολογικών διεργασιών με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 17ης Δεκεμβρίου 2015, σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα δικαιώματα βελτιωτή φυτικής ποικιλίας²,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων³, και ιδίως το άρθρο 4, σύμφωνα με το οποίο τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες δεν μπορούν να κατοχυρωθούν με διπλώματα ευρεσιτεχνίας,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ΣΕΔΕ), της 5ης Οκτωβρίου 1973, και ιδίως το άρθρο 53 στοιχείο β),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό εφαρμογής της ΣΕΔΕ και ιδίως το άρθρο 26, σύμφωνα με το οποίο η οδηγία 98/44/ΕΚ χρησιμοποιείται ως συμπληρωματικό μέσο ερμηνείας όσον αφορά αιτήσεις χορήγησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και διπλώματα ευρεσιτεχνίας για βιοτεχνολογικές εφευρέσεις,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2016, για ορισμένα άρθρα της οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων⁴,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 1ης Μαρτίου 2017, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για ορισμένα άρθρα της οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων⁵,
- έχοντας υπόψη της απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας της 29ης Ιουνίου 2017 για την τροποποίηση των άρθρων 27 και 28 των κανόνων εφαρμογής της ΣΕΔΕ (CA/D 6/17)⁶,
- έχοντας υπόψη την παραπομπή αρκετών ερωτήσεων που αφορούν την απόφαση T 1063/18 του τεχνικού συμβουλίου προσφυγών 3.3.04 του Ευρωπαϊκού Γραφείου

¹ EE C 261 E της 10.9.2013, σ. 31.

² EE C 399, της 24.11.2017, σ. 188.

³ EE L 213, της 30.7.1998, σ. 13.

⁴ EE L 411, της 8.12.2016, σ. 3.

⁵ EE C 65 της 1.3.2017, σ. 2.

⁶ Επίσημη Εφημερίδα του ΕΓΔΕ, A56, 31.7.2017.

Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΓΔΕ) της 5ης Δεκεμβρίου 2018 στο ανώτατο συμβούλιο προσφυγών του ΕΓΔΕ, από τον πρόεδρο του ΕΓΔΕ⁷,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών⁸ (εφεξής «κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου»), και ιδίως το άρθρο 15 στοιχείο γ), όπου προβλέπεται εξαίρεση για τους βελτιωτές,
 - έχοντας υπόψη τη Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας προϊόντων παραποίησης/απομίμησης (TRIPS), και ιδίως το άρθρο 27 παράγραφος 3,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 4 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεμπόδιστη πρόσβαση σε φυτικό υλικό (μεταξύ άλλων και σε φυτικά χαρακτηριστικά) είναι απολύτως αναγκαία για την καινοτόμο ικανότητα των ευρωπαϊκών τομέων βελτίωσης φυτών και γεωργίας, την παγκόσμια ανταγωνιστικότητά τους και την ανάπτυξη νέων φυτικών ποικιλιών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή και να αποτραπεί η δημιουργία μονοπωλίων εντός του τομέα βελτίωσης φυτικών ποικιλιών, και ταυτόχρονα να παρέχονται περισσότερες ευκαιρίες για τις ΜΜΕ και τους γεωργούς·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οποιοσδήποτε περιορισμός της πρόσβασης σε γενετικούς πόρους, ή οποιαδήποτε απόπειρα παρεμπόδισής της, ενδέχεται να οδηγήσει σε υπερβολική συγκέντρωση της αγοράς στον τομέα της βελτίωσης φυτών σε βάρος του αγοραίου ανταγωνισμού, των καταναλωτών και της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς και επισιτιστικής ασφάλειας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευρεσιτεχνιακή κατοχύρωση των προϊόντων που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες ή του γενετικού υλικού που απαιτείται για τη συμβατική βελτίωση φυτών υπονομεύει την εξαίρεση που κατοχυρώνεται στο άρθρο 53 στοιχείο β) της ΣΕΔΕ και στο άρθρο 4 της οδηγίας 98/44/ΕΚ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες, όπως φυτά, σπόροι, ενδημικά χαρακτηριστικά και γονίδια, πρέπει να εξαιρούνται από τη δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση φυτών και ζώων είναι μια διεργασία που εφαρμόζεται από τους γεωργούς και τις γεωργικές κοινότητες από τις απαρχές της γεωργίας, και ότι η απρόσκοπτη χρήση ποικιλιών και μεθόδων βελτίωσης είναι σημαντική για τη γενετική ποικιλομορφία·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 98/44/ΕΚ διέπει τις βιοτεχνολογικές εφευρέσεις, και

⁷ Επίσημη Εφημερίδα του ΕΓΔΕ, Α52, 31.5.2019.

⁸ ΕΕ L 227 της 1.9.1994, σ. 1.

ιδίως τη γενετική μηχανική·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην ανακοίνωσή της στις 8 Νοεμβρίου 2016, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ κατά την έκδοση της οδηγίας 98/44/EK ήταν να εξαιρούνται από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στα συμπεράσματά του της 3ης Φεβρουαρίου 2017, το Συμβούλιο επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα εμπλεκόμενα νομοθετικά όργανα της ΕΕ έχουν καταστήσει απόλυτα σαφές ότι η πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ κατά την έκδοση της οδηγίας 98/44/EK ήταν να εξαιρούνται από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 29 Ιουνίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΓΔΕ τροποποίησε τα άρθρα 27 και 28 του κανονισμού εφαρμογής της ΣΕΔΕ⁹ και αποφάσισε να απαγορεύεται η ευρεσιτεχνιακή κατοχύρωση φυτών και ζώων που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα 38 συμβαλλόμενα κράτη της ΣΕΔΕ έχουν επιβεβαιώσει ότι η εθνική τους νομοθεσία ευθυγραμμίζεται με την πρακτική τους, με αποτέλεσμα τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες να εξαιρούνται ουσιαστικά από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συμβαλλόμενα κράτη της ΣΕΔΕ έχουν εκφράσει τις ανησυχίες τους όσον αφορά την ανασφάλεια δικαίου που προκαλείται από την απόφαση T 1063/18¹⁰ της 5ης Δεκεμβρίου 2018 του τεχνικού συμβουλίου προσφυγών 3.3.2004·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση αυτή παραπέμφθηκε στο ανώτατο συμβούλιο προσφυγών του ΕΓΔΕ από τον Πρόεδρο του ΕΓΔΕ κατά την 159η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Μάρτιο του 2019·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για πολλές αιτήσεις που αφορούν προϊόντα τα οποία προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες αναμένεται απόφαση του ΕΓΔΕ, γεγονός που δημιουργεί στους αιτούντες, καθώς και σε όσους θα επηρεαστούν από αυτά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, επείγουσα ανάγκη ασφάλειας δικαίου σχετικά με την εγκυρότητα του άρθρου 28 παράγραφος 2·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θεμελιώδης αρχή του διεθνούς συστήματος δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών που βασίζεται στη Σύμβαση UPOV του 1991 και του συστήματος της ΕΕ που βασίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου είναι το γεγονός ότι ο κάτοχος δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας δεν μπορεί να στερεί από τρίτους τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν την προστατευόμενη ποικιλία για περαιτέρω δραστηριότητες βελτίωσης·

⁹ Επίσημη Εφημερίδα του ΕΓΔΕ, A56, 31.7.2017 (CA/D 6/17).

¹⁰ <https://www.epo.org/news-issues/news/2019/20190329.html>

1. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την απόφαση του τεχνικού συμβουλίου προσφυγών 3.3.2004 του ΕΓΔΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2018 (Τ 1063/18), η οποία δημιουργεί μια κατάσταση ανασφάλειας δικαίου·
2. επαναλαμβάνει ότι οι φυτικές ποικιλίες και οι φυλές ζώων, συμπεριλαμβανομένων των μελών και των χαρακτηριστικών τους, οι κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες, καθώς και τα προϊόντα που προκύπτουν από αυτές, δεν μπορούν με κανέναν τρόπο να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, σύμφωνα με την οδηγία 98/44/ΕΚ και την πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ·
3. θεωρεί ότι οι εσωτερικοί κανόνες λήψης αποφάσεων του ΕΓΔΕ δεν πρέπει να υπονομεύουν τον δημοκρατικό πολιτικό έλεγχο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, την ερμηνεία της και την πρόθεση του νομοθέτη, όπως αποσαφηνίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Νοεμβρίου 2016 για ορισμένα άρθρα της οδηγίας 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων·
4. θεωρεί ότι κάθε απόπειρα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης των προϊόντων που προκύπτουν από συμβατική βελτίωση φυτών, συμπεριλαμβανομένων της διασταύρωσης και της επιλογής, ή του γενετικού υλικού που απαιτείται για τη συμβατική βελτίωση φυτών υπονομεύει την εξαίρεση που κατοχυρώνεται στο άρθρο 53 στοιχείο β) της ΣΕΔΕ και στο άρθρο 4 της οδηγίας 98/44/ΕΚ·
5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσουν νομική σαφήνεια όσον αφορά την απαγόρευση της κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας από το ΕΓΔΕ προϊόντων που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες·
6. επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2016, η οποία αποσαφηνίζει ότι η πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ κατά την έκδοση της οδηγίας 98/44/ΕΚ ήταν να εξαιρούνται από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες· επικροτεί την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας των συμβαλλόμενων κρατών της ΣΕΔΕ με την πρακτική τους, καθώς και την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΓΔΕ να αποσαφηνίσει το πεδίο εφαρμογής και την έννοια του άρθρου 53 στοιχείο β) της ΣΕΔΕ όσον αφορά την εξαίρεση από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης·
7. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προστατεύσουν την καινοτόμο ικανότητα των ευρωπαϊκών τομέων βελτίωσης φυτών και γεωργίας και το γενικό δημόσιο συμφέρον και να μεριμνήσουν ώστε η Ένωση να εξασφαλίζει ουσιαστικά εγγυημένη πρόσβαση σε υλικό που προκύπτει από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες με σκοπό τη βελτίωση φυτών, καθώς και τη χρήση του υλικού αυτού, προκειμένου -κατά περίπτωση- να μη θίγονται πρακτικές που εξασφαλίζουν τα δικαιώματα των γεωργών και την εξαίρεση για τους βελτιωτές φυτών·
8. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή, ως εκ τούτου, να υποβάλει υπόμνημα φιλικού χαρακτήρα στο ανώτατο συμβούλιο προσφυγών του ΕΓΔΕ πριν από την 1η Οκτωβρίου 2019, με το οποίο θα ενισχύει τα συμπεράσματα που διατυπώνονται στην ανακοίνωση

της Επιτροπής του 2016, δηλαδή ότι η πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ κατά την έκδοση της οδηγίας 98/44/EK ήταν να εξαιρεθούν από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης τα προϊόντα που προκύπτουν από κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες, και να επισυνάψει το παρόν ψήφισμα στη δήλωσή της:

9. καλεί το ανώτατο συμβούλιο προσφυγών του ΕΓΔΕ να αποκαταστήσει, χωρίς καθυστέρηση, την ασφάλεια δικαίου απαντώντας θετικά στις ερωτήσεις που του έχει προωθήσει ο πρόεδρος του ΕΓΔΕ προς το συμφέρον των βελτιωτών, των γεωργών και του κοινού·
10. καλεί την Επιτροπή να συνεργάζεται ενεργά με τρίτες χώρες κατά τη διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών και συμφωνιών εταιρικής σχέσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η εξαίρεση από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης των κατ' ουσία βιολογικών διεργασιών και των προϊόντων που προκύπτουν από αυτές·
11. καλεί την Επιτροπή να επιδιώξει, στο πλαίσιο πολυμερών συζητήσεων για την εναρμόνιση του δικαίου ευρεσιτεχνίας, να μην κατοχυρώνονται οι κατ' ουσία βιολογικές διεργασίες και τα προϊόντα τους με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας·
12. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την ανάπτυξη και τις επιπτώσεις του δικαίου ευρεσιτεχνίας στον τομέα της βιοτεχνολογίας και της γενετικής μηχανικής, όπως απαιτεί το άρθρο 16 στοιχείο γ) της οδηγίας 98/44/EK και όπως ζήτησε το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 2015 σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα δικαιώματα βελτιωτή φυτικής ποικιλίας, και να αναλύσει περαιτέρω τα ζητήματα που συνδέονται με το πεδίο εφαρμογής της προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας·
13. αναθέτει στον Πρόεδρό του να υποβάλει το παρόν ψήφισμα ως γραπτή δήλωση στο ανώτατο συμβούλιο προσφυγών έως την 1η Οκτωβρίου 2019, και να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.